

ВТОРО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ“
Монтана, ул. „Цар Иван Александър“ № 35,
тел. 096-305698, 302452, факс 096-305698
e-mail: vtorosou@abv.bg, vtorosu@yahoo.com, www.vtoro-montana.com

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор:

/Елка Станева/

Заповед № РД-13-49/25.09.2023 г.

ПРОГРАМА
за приобщаващо образование и личностно развитие на учениците
от Второ СУ „Н. Й. Вапцаров“

I. УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с ученици от Второ СУ „Н. Й. Вапцаров“ и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за образователна интеграция на учениците от етническите малцинства;
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички ученици, които имат необходимост от такива в училището, съобразно лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в училището са ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, ученици в риск, ученици, застрашени или жертва на насилие, сираци и полусираци, ученици от различни етнически групи, с други идентифицирани нужди, както и ученици с изявени дарби.

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

2.1 Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в училище за **координатор е ЗДУД**, който изпълнява функциите си съобразно Наредба за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в училището се осъществява от екип, ръководен от координатора, както и педагогическия съветник. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала

на всеки ученик. Общата подкрепа включва различна екипна работа, също така и между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират от училище или от центрове за личностно развитие.

Кариерното ориентиране, провеждано от педагогическия съветник или консултант от кариерен център също е част от общата подкрепа на учениците от първи до последния клас за училището.

В училището функционира училищна библиотека, ръководена от библиотекар, която чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата подкрепа на учениците.

Описаните в Плана за учебната дейност морални и материални награди също са част от предоставяната обща подкрепа.

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващото образование, обнародвана в ДВ бр.89 от 11.11.2016 г., приета с ПМС №286 от 04.11.2016 г.

2.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните потребности на ученика/чка от училището.

Оценката се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците, на които може да бъде извършена оценка на индивидуалните потребности, са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск;

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха;
- зрителна рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане;

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, училището уведомява отдел „Закрила на детето“ по местоживеее с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	педагогически съветник, логопед, ресурсни учители	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководители, учители, помощник на учителя	При необходимост
Определяне на координатор на ЕПЛР за оказване на подкрепа	до 20.09.2023 г.	Директор	
Награждаване на ученици	текущ	директор, заместник-директор	По определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	ноември, април	библиотекар	Да се направи по повод „Деня на народните будители“ и Седмицата на книгата
Представяне на Програма за дейности по интереси в училището	септември	Комисия	
Представяне на дейностите по интереси на ЦПЛР и др. центрове	15.10.2023 г.	представители на центрoвете	при проявен интерес от страна на центрoвете
Кариерно ориентиране и консултиране на учениците	по график целогодишно	педагогически съветник, кариерен консултант	
Наблюдение и провеждане на тестове с цел ранно разпознаване на обучителни затруднения при учениците	постоянен	логопед, ресурсен учител	
Обследване на проблемни области на учениците с обучителни затруднения.	постоянен	Всички учители, ресурсни учители, логопед, психолог(педагог. съветник) и др. специалисти	
Сформирани екипи осигуряват консултации по предмети, психологическа, логопедична и социална подкрепа на нуждаещите се ученици.	постоянен	Екипите за подкрепа на личностно развитие	

Насочване за индивидуална работа с педагогически съветник, логопед, ресурсен учител.	постоянен	Всички учители, ресурсни учители, логопед, педагог. съветник и др.	
Създаване на екипи за подкрепа за личностно развитие за ученици (ЕПЛР) със специални образователни потребности (СОП).	септември, 2023 г	Директор	
Изготвяне и утвърждаване на График за провеждане на заседанията на ЕПЛР на ученици със СОП	септември – ноември – 2023 г.	Директор, председател на ЕПЛР	
Изготвяне на Годишен план за работа на училищния психолог, логопед, ресурсни учители	септември – ноември – 2023 г.	Членове на ЕПЛР	
Изготвяне на индивидуални учебни програми за учениците със СОП.	септември – ноември – 2023 г.	Ресурсни учители, учители по учебни предмети	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	директор, ЗДУД, училищна комисия	
Стимулиране участието на ученици с изявени дарби в състезания и олимпиади	целогодишно	учители	
Стимулиране участието на ученици от различни етнически групи в състезания и олимпиади	целогодишно	Учители, кл. ръководители	
Съвместни дейности с МКБППМН	целогодишно, по график	УКБППМН, директор, общ. администрация	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	целогодишно	директор, председател на Комисията за квалификация	

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и родителската общност. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.